

Energistyrelsen

Att.:

lmj@ens.dk; rsz@ens.dk, mivhe@efkm.dk og hao@ens.dk

Amaliegade 44

1256 København K

Miljøbevægelsen NOAH

Nørrebrogade 39

2200 København N

35361212

noah@noah.dk

www.noah.dk

København, den 1. februar 2016

NOAHs kommentarer og forslag til dansk kommentar til høring om revision af EU's VE-direktiv

NOAH er enig i at EU's VE-direktiv også efter 2020 skal give en ramme for EU-landenes politik for vedvarende energi (VE) og at det skal dække alle sektorer.

Vi vil allerførst understrege, at EU's vedtagne mål ikke er tilstrækkelige til at sikre, at EU yder det nødvendige bidrag til den begrænsning af den globale temperaturstigning, som der blev opnået enighed om på COP21 i Paris. (**#1**)

NOAH mener generelt, at man skal skelne mellem brug af reelle vedvarende energikilder som sol, vind, strømmende vand og geotermisk varme på den ene side - og fornybare energikilder som biomasse på den anden.

Reelle vedvarende energikilder bør have fortrinsstilling og bedre vilkår, hvad angår adgang til net og økonomisk støtte.

NOAH mener, at anlæg ejet af forbrugere individuelt eller i fælles lokale andelsselskaber skal have fortrinsstilling og bedre vilkår, hvad angår adgang til net og økonomisk støtte

Vi mener, at det er vigtigt, at VE-direktivet aktivt fremmer lokalt forankrede projekter og små og mellemstore virksomheder (SME'er). Derfor er det vigtigt, at VE ikke kun støttes med udbud, men også med mere bredt tilgængelige støtteordninger som perioder med faste afregningspriser (*feed in tariffs*). Her har også forbrugere og lokalsamfund mulighed for at deltage og opnå forsyningssikkerhed og stabile energipriser.

Vi mener, at udbud skal begrænses til store projekter, som i dansk sammenhæng bør være egentlige off-shore vindmølleparker. Vindmøller på land bør reserveres mindre vindkraftprojekter med lokal forankring; ellers vil den lokale modstand mod vindkraft kun tage til i styrke. Kystnære møller må også sikres lokal forankring.

Det sikrer en større bredde i udbygningen og forhindrer de overpriser, som udbud kan resultere i, når der er for få deltagere i budrunderne.

Vi mener, at det er vigtigt at VE-anlæg har sikker, enkel og omkostningsbaseret adgang til at producere til el-, gas-og varmenet, samt at de ikke pålægges gebyrer for at levere energi til energinettene.

Vi mener, at VE-producenter skal have ret til frit at kunne anvende deres egen energiproduktion uden tariffer eller gebyrer.

Vi mener, at VE produktion skal modtage støtte, der som minimum kompenserer for den manglende internalisering af klima-og miljøbelastning fra fossil energiproduktion¹. Det betyder, at der er behov for støtte til VE-produktion i EU's indre marked, hvor drivhusgasudledningerne ved fossil el-og varmeproduktion kun pålægges krav om køb af kvoter til meget lave priser. Det gælder for hele VE-anlæggenes levetid, ikke kun for en begrænset tidsperiode. Dog skal det enkelte land kunne beslutte at give støtten i den første del af VE-anlæggenes levetid.

Vi mener, at det er vigtigt, at VE-direktivet i stadigt stigende grad sikrer, at VE-produktionen er miljømæssigt bæredygtig og kun leder til små drivhusgasudledninger sammenlignet med fossil brændsler. Det gælder også faste biobrændsler.

Fremme af VE i transporten skal fremmes med midler, der sikrer størst mulig bæredygtighed af den anvendte VE og samtidig sikrer størst mulig energieffektivitet i transporten. Målet skal ikke være en simpel andel VE i transporten, men at erstatte mest mulig fossil energi med effektiv brug af VE med minimal miljøbelastning.

Vi mener, at det er vigtigt, at direktivet giver mulighed for at øge ambitionen for VE, så EU kan nærme sig den VE andel, som er nødvendig for at nå klimamålene fra Paris.

Til de enkelte afsnit foreslår vi følgende:

1. General approach

Vi foreslår at tilføje følgende ekstra afsnit:

The support for renewable energy should as a minimum internalize external costs of fossil fuel that are not currently internalized in the EU internal market because of very low EU-ETS prices and lack of internalization of other social costs, including costs of local and regional environmental effects.

The policies for renewable energy should enable and promote local investments in renewable energy, by citizens, communities and SMEs.

The policies for renewable energy should promote renewable energy with the lowest life-cycle greenhouse gas emissions and also energy efficient use of renewable energy.

2 Empowering consumers

Vi foreslår at tilføje følgende ekstra afsnit:

It is important that no regulation from EU or member states make barriers for the consumers' rights to own their energy supply individually or through local cooperatives.

The EU restrictions on national support schemes for locally consumer owned production of renewable energy should be removed.

It is important that in the regulation of network tariffs, renewable energy is not charged for the feed-in of electricity, heat or gas and that consumers are free to use the renewable energy they produce without charges or network tariffs.

¹ Ifølge Den Internationale Valutafond, IMF, udgør subsidieringen af produktion og forbrug af fossilt baserede energiformer 5.300 milliarder US\$ eller ca. 5.000 kr. per menneske.
<http://www.imf.org/external/pubs/ft/survey/so/2015/NEW070215A.htm>

3) Decarbonizing the heating and cooling sector

NOAH er uenig i, at overskudsvarme fra industri og elproduktion ligestilles med vedvarende energikilder i afsnittet om *Futher deployment and integration ...*

Industri og elproduktion vil også *in the future* for en stor del være baseret på fossile brændsler og atomkraft, da EU ikke har evnet og heller ikke i fremtiden ser ud til kunne skabe et system, som sætter en fornuftig pris på forureningen fra disse energiformer.

Dertil kommer, at disse energiformer stadig modtager økonomisk støtte fra EU og medlemsstater.

Vi er uenige i det sidste afsnit og foreslår derfor, at krav om VE i bygninger skal udformes, så VE kan komme fra installationer på eller ved bygningerne eller fra kollektiv varmforsyning. Derfor foreslår vi, at sidste afsnit omformuleres til:

An expansion of the nearly zero energy in buildings (NZEB) regime to include mandatory requirements regarding heating/cooling/hot water as suggested in the consultation document could imply favouring individual renewable energy equipment and small scale renewable energy without taking cost-effectiveness into consideration. Flexibility should be allowed based on the inclusion of renewable energy in buildings to allow that the renewable energy required is included in the heat supply, where more cost-effective renewable energy production is often possible than on individual buildings.

4) Adapting the market design and removing barriers

Vi foreslår, at der tilføjes et afsnit om prioritering af mindre forbrugere:

The market designs and support mechanisms for renewable energy must favour small investors, including local investors, communities and SME's at least to the same extent as they favour other investments in renewable energy.

5) Increase the renewable energy use in the transport sector

NOAH mener, at el produceret ved brug af reelle vedvarende energikilder som sol, vind og strømmende vand bør have fortrinsstilling og bedre vilkår og økonomisk støtte. NOAH mener ikke, at brændstoffer baseret på biomasse skal regnes som vedvarende energi til transport.

Vi mener, at bæredygtighed særligt skal nævnes ved VE i transportsektoren og foreslår derfor, at der indføres et tredje afsnit:

Renewable energy in transport should be promoted with priority for the renewable energy that has the highest replacement of fossil fuel and the least greenhouse gas emissions, also when this includes modal shift, for instance from road to rail.

(#1)

Parisaftalen endte som bekendt med en global enighed om at holde den globale gennemsnitlige temperaturstigning så langt under 2 grader som muligt - ja oven i købet anstrenge sig for at begrænse temperaturstigningen til 1,5 grader over det førindustrielle niveau.

Men aftalen anviser ingen virkemidler, refererer ikke til et globalt drivhusgasbudget, nævner intet om fossile brændsler for ikke at tale om, at 90 % af disse skal forblive i undergrunden, hvis 1,5 grader tærsklen ikke skal overskrides.

Til gengæld er der en del af teksten², som kun kan forstås på den måde, at den lukker op for at lade temperaturen overstige de 2 grader i en periode for så sidst i dette århundrede at trække CO2 ud af atmosfæren for at opnå balance mellem de menneskeskabte udledninger og sinks.

Læser man, hvad IPPC's 5. vurderingsrapport³ har at sige om det, så er det påfaldende, at de skrappeste scenarier næsten alle bygger på BioEnergi CCS (BECCS), men de følges dog af advarsler om udfordringer og risici.

Set i det lys er det endnu mere påkrævet, at de globale reduktioner sætter ind med det samme, og i det perspektiv er det først og fremmest OECD-landenes ansvar, jf. Klimakonventionens ord om det fælles, men forskelligartede ansvar, som der også er et ekko af i Parisaftalen.

EU's målsætninger for 2030 er alt for svage. Det er klimakravet, der skal bestemme målene for EE og VE. I maj 2013 indsendte vi vores høringssvar⁴ til EUs Grønbog for 2030 og gjorde her gældende, at EU's hjemlige drivhusgasreduktioner i 2030 bliver på 80 % i forhold til 1990-niveauet.

Vi har ikke gjort noget forsøg på at beregne VE-andelen i et sådant scenarie, men det er klart, at der vil blive tale om en meget høj procentdel.

Vi henviser til dette høringssvar og til den argumentation, vi her har om at reducere energiforbruget, effektivisere og endelig udbygge VE til at dække det resterende energibehov:

"Klima- og energipolitikken skal efter vores opfattelse først og fremmest handle om, hvordan man hurtigst muligt og mest effektivt kan minimere energiforbruget og etablere 100 % VE-baserede energisystemer på regionalt/nationalt niveau. En vifte af VE-teknologier med afsæt i de regionale /nationale ressourcer skal bringes til at spille sammen med decentrale kraftvarmeværker med varmepumper, intelligente el- og varmenet, der minimerer transport og forbrug af el og varme. Anvendelsen af biomasse til energiformål skal minimeres, og den anvendte biomasse skal være bæredygtig og lokalt dyrket." (side 2)

Med venlig hilsen

Henning Bo Madsen

Palle Bendsen

NOAH Energi og Klima

BILAG:

Høringssvar fra NOAH Energi og Klima vedrørende EU-Grønbogen

"En ramme for klima- og energipolitikkerne frem til 2030" (24. maj 2013)

² Article 4,1 in <https://unfccc.int/resource/docs/2015/cop21/eng/l09r01.pdf>

³ https://www.ipcc.ch/pdf/assessment-report/ar5/wg3/ipcc_wg3_ar5_summary-for-policymakers.pdf (siderne 12, 14, 16, 18 og 21)

⁴ <http://kortlink.dk/noah/cne7>